

KOHILA

Kohila valla ajaleht

9. jaanuar 2025. Nr 1 (360)

Foto: AdobeStock

Sündmused:

22. jaanuar kell 19.00 Kohila valla mälumäng Hageri rahvamajas.

25. jaanuar kell 15.00 Kohila valla eakate uusaasta pidu Hageri rahvamajas.

30. jaanuar kell 18.00 Kohtumine Piret Jaaksiga Kohila raamatukogus.

12. veebruar kell 18.00 Õpituba: „Demokraatlikku õigusriiki pole tark käest lasta“. Ülle Madise Kohila gümnaasiumis.

15. veebruar kell 19.00 Sõbrapäevapidu Hageri rahvamajas, tantsuks ansambel Sada ja Seened.

NÄITUSED

Kuni 25.01 Made Balbati näitusmüük: tooted muinasjutupiltidega. Kohila raamatukogus.

Kuni 30.01 Miniatuurmeister Richard Kaljo eksliibrised Andres Aruoja kollektsioonist Kohila raamatukogus

Kuni 16.01 Kohila raamatukogu muinasjutu-kunstitoa näitus laste töödest Kohila raamatukogus.

30.01 kell 17.00 Köitekunstinäituse „Eesti keeles ja köites“ avamine.

Tulekul: 5.02-27.03.2025 Jaak Kadariku portreemaalid „Riigimehed“ Kohila raamatukogus.

Sõnade tähendus ja tegude mõju

Maailma ühelt suurimalt rahvusvaheliselt juhtimiskonverentsilt, Global Leadership Summitilt, sain kirjutusvahendi, millel on mõte: „Sõnal on jõud“. Sõnale annab jõu mõte. Mida rohkem mõtteid seondub sõnaga, seda suurem on sõna jõud. Sõnade seadmiseks peab olema ka keel.

Sel aastal möödub 500 aastat esimese eesti keelt sisaldanud trükise ilmumisest. Eesti riigil ja eesti rahval on põhjust seda aastapäeva suurejooneliselt tähistada, sest pool tuhat aastat eesti raamatut ja kirjakultuuri on märgiline ajalooline tähis. Raamatuaasta saab alguse Anton Hansen Tammsaare sünnipäevast ehk eesti kirjanduse päevast ja kestab kuni järgmise aasta Kristjan Jaak Petersoni sünnipäevani ehk emakeelepäevani.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni inimarengu aruande järgi on Eestis kirjaoskuse tase jätkuvalt kõrge (99,8%). Iiri näitekirjanik Oscar Fingal O'Flahertie Wils Wilde on väidetavalt küsinud kord retoorilise küsimuse, millele ta vastas tabavalt: „Mis on kirjaoskamatuses hullem? Kui omad kirjaoskust, aga ei kasuta seda.“

Formaalne, funktsionaalne ja rekreatiivne kirjaoskus loovad eeldused ühiskonna toimimiseks ja väärtusloomeks. Imetlen inimesi, kellel on tunnustust vääriv oskus panna lause lõppu punkt ehk kellel on kartmatu algatusvõime ja eeskujulik sooritusvõime tulemuste saavutamiseks. Mõtete mõõt on tegu.

Kohila valla elanikkond on järjepidevalt mõõdukalt kasvanud. See tõsiasi annab julgustust otsustajatele viia vallaruumis ellu tarku investeeringuid ning pakkuda inimestele kvaliteetseid teenuseid. Tuhat tänu igaühele, kes 2024. aastal sihikindlalt ja tulemuslikult edendasid ja rikastasid elu nii hariduses, kultuuris, sotsiaalteenustes, liikumises, keskkonnas kui ka ettevõtluses. Rohkelt kirge ja tahet muuta kogu Kohila vald iga päevaga veelgi paremaks kodukohaks.

Nõndaks on aega välja teeninud tunnustuse iga lugeja, kes tõendas, et igapäevane kirjaoskus on jätkuvalt au sees. Sest tööpoolest, väikese rahvana peaksime olema ääretult uhked, et meil on oma keel, omakeelne haridus, kirjandus ja riik.

Ameerika Ühendriikide ettevõtja ja koolitaja Charlie Jones on inspireerinud inimesi üle kogu maailma. Üks tema tuntumaid tsitaate kõlab: „Viie aasta pärast oled seesama, kes oled praegu - välja arvatud inimeste mõju, keda oled vahepeal kohanud, ja raamatute mõju, mida oled vahepeal lugenud.“

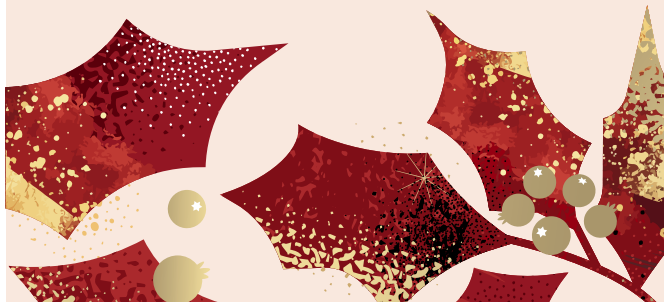
Soovin, et alanud aastal kohtud paljude heade inimestega, kes innustavad ja inspireerivad Sind püüdlustel unistuste täitumiseks ja koged vaimustust lugemisest.

Austusega

Allar Haljasorg
Kohila vallavanem

*Kohila vallavolikogu
ja vallavalitsus
soovivad
kõigile vallaelanikele
rõõmurohket ja edukat uut aastat!*

Vallavolikogu kehtestas Kohila valla üldplaneeringu

Kohila Vallavolikogu 28. novembri otsusega nr 40 kehtestati Kohila valla üldplaneering.

Uue üldplaneeringu koostamist alustati 2018. aastal. Koostamist konsulteeris ja keskkonnamõju strateegilist hindamist viis läbi valla koostööpartner Skepast&Puhkim OÜ.

Üldplaneering on valla ruumilise arengu kavandamise oluline alusdokument, mille abil seatakse arengu pikaajalisi eesmärgid ning millega loome aluse meie kodukandi arenguks, kujundades meie elukeskkonda nii, et see vastaks kõigi ootustele ja vajadustele, kuid samas säilitaks ka meie looduse ja kultuuriväärtused.

Üldplaneeringuga hõlmata ala on kogu Kohila valla territoorium. Sidusate võrgustike (taristud, roheline võrgustik) toimimise tagamiseks vaadeldi üldplaneeringu koostamisel piiriüleseid seoseid valla lähiumbrusega. Üldplaneeringu koostamisel lähtuti Rapla maakonnaplaneeringust 2030+, Kohila valla arengukavast, ruumilist arengut puudutavatest dokumentidest ning asjakohastest õigusaktidest.

Üldplaneering loob võimalused uute tegevuste kavandamiseks, säilitades samaaegselt olemasolevad keskkonnaväärtused. Peamiseks märksõnaks arengu suunamisel on „tihendamine“. Olemasoleva kompaktse asutusega aladel suunatakse arengut (sh elamuarendust, avalikke teenuseid ja äritegevust) eeskätt nende tihendamise läbi, et pikas perspektiivis hoida ära negatiivseid mõjusid elu- ja looduskeskkonnale, sotsiaalsele taristule ning transporditaristule. Tiheasutuse laienemist nähakse ette Rapla maakonnaplaneeringuga määratud linnalise asustuse piirkonnas (Kohila–Prillimäe arenguteel) ning Pukamäe külas. Tootmine suunatakse samuti juba välja kujunenud tootmispiirkondadesse. Hea elukeskkonna ja esteetilise miljöö loomiseks pööratakse suurt rõhku täiendavate puhke- ja virgestusalade planeerimisele, jalg- ja jalgrattateede võrgustiku ja kultuuriteenuste arendamisele. Nende ruumiline paiknemine lähtub samuti alade kompaktse säilitamise põhimõttest. Hajaasustuses toetab üldplaneering hajusalt elamise põhimõtte säilimist.

Üldplaneering on aluseks detailplaneeringute, projekterimistingimuste ning ehitusprojektide koostamisele, arhitektuursete nõuete seadmisele, ehitus ja kasutuslubade väljastamisele ning maakorralduslike toimingute läbiviimisele.

Kohila valla üldplaneeringuga peaksid tutvuma eelkõige need, kellel on soov oma kinnistul alustada ehitus- või arendustegevusega. Üldplaneeringust saab teada, millised on selle kinnistu ehitus- ja kasutustingimused, kas kinnistu asub tiheasutusega või hajaasutusega alal või on mingeid muid piiranguid, millega peab ehitustegevuse kavandamisel arvestama.

Ka vallavalitsus peab ehitus- ja arendustegevuse koordineerimisel lähtuma üldplaneeringust.

Kohila valla üldplaneering on kättesaadav valla veebilehel <https://kohila.ee/ulevaade>.

Küsimuste korral aitavad teid meelsasti ehitusosakonna töötajad.

Sille Rõõmus
vallaarhitekt

VABANDAME

Vabandame, et 12. detsembril 2024 Kohila ajalehe artiklis “Kohilas tegutsev pereettevõte” (lk 7) oli ettevõtte juhi nimi ekslikult valesi kirjutatud. Õige nimi on Rene Grünberg. Toimetus vabandab eksimuse pärast.

KOHILA

Kohila valla ajaleht

Toimetus:
Merle Beljæev, tel 5342 3483
e-post: merle.beljaev@kohila.ee

Keeletoimetaja:

Hanna Mari Villsaar,
e-post: h.m.villsaar@gmail.com

Väljaandja:

Kohila vallavalitsus

Küljendus
PR Disain

Trükk:

Trükiteenused OÜ
Tiraaž: 3400

Järgmine ajaleht

ilmub 13. veebruar 2025

Kohila vallavalitsus,

Vabaduse 1, Kohila 79804,

tel 489 4760

e-post: vallavalitsus@kohila.ee

Kohila valla 2024. aasta versta-postid: sammud tuleviku suunas

Tööstuspark

2024. aasta on olnud Kohila valla jaoks täis põnevaid sündmusi ja märkimisväärseid saavutusi. Aasta jooksul on ellu viidud mitmeid olulisi projekte, mis toovad kaasa piirkonna arengu ja elanike heaolu kasvu.

Alates suurtest infrastruktuuri uuendustest ja rahvusvahelistest projektidest, kuni kogukonna ürituste ja uute algatusteni, on need sündmused vorminud Kohila valla nägu ja tulevikusuundi.

Alljärgnev ülevaade koondab eelmise aasta kaheteistkümmne oluliseima sündmuse lood, millest igaüks peegeldab valla aktiivset arengut ja pühendumust kohaliku elu edendamisele.

Valukoja ja Selveri rajamine

2024. aasta alguses jõudis Kohila vald olulise versta-postini, kui Kohila tööstusparki tuhamäe kinnistud võorandati BLRT Grupile valukoja rajamiseks. See samm tähistab piirkonna majandusliku arengu uut etappi, luues eeldused uute töökohtade tekkeks ja piirkonna konkurentsivõime kasvuks. Kohila vallale tõi aasta algus ka rõõmusõnumi kaubandussektori arengust. Tallinna Kaubamaja Kinnisvara omandas ülejõe kvartalis kinnistu Selveri kaupluse rajamiseks. Kohila inimestele tähendab see paremat ligipääsu igapäevasele kaubavalikule ning suuremat mugavust.

Rail Baltic alustas raudtee põhitrassi ehitamist

Rahvusvaheline Rail Balticu projekt tegi olulise sammu, kui algas raudtee põhitrassi ehitamine Rapla maakonnas. Projekt ühendab Kohila valla paremini nii Eesti teiste piirkondade kui ka Euroopa transpordivõrgustikuga.

Kohila üldplaneering sai kinnitatud

Valla arengut järgmistel aastakümnetel juhivad 2024. aastal kinnitatud üldplaneering. Selle väljatöötamisse kaasati aktiivselt kohalik kogukond, et planeering vastaks piirkonna vajadustele ja väärtustele.

Kohila Spordi-keskus tähistas 20. aastapäeva

Kohila Spordikeskus on olnud kogukonna spordielu keskpunkt juba kaks aastakümnet. Aastapäeva tähistamisel toodi esile keskuse roll terviseke eluviiside edendamisel ja noorte sportlaste toetamisel.

Kohila elanike arvu kasv ja põnnide paraad

Kevadisel põnnide paraadil tervitati uusi ilmakodanikke ja tunnustati lapsevanemaid, sümboliseerides elanike arvu jätkuvat kasvu. Paraad on kujunenud armastatud kogukonnaürituseks.

President Alar Karis külastas Kohila valda

Eesti president Alar Karis külastas Kohilat, kohtudes Tohisoo mõisas kohalike omavalitsusjuhtidega. Visiidi käigus arutati omavalitsuste ees seisvaid väljakutseid ja võimalusi koostööks.

Vilivere tee sai uue ilme

Vilivere tee põhjalik uuendus valmis tänu sihipärasele toetusrahade kasutamisele. Tee rekonstrueerimine parandab liiklusohutust ja ühendab piirkonna paremini.

Suvised kogukonnaüritused ja Hoovide päev

Suvised sündmused, nagu jaanipäev ja Hoovide päev, tõid valla elanikke kokku, pakkudes rohkelt meelelahutust ja süvendades kogukonnatunnet. Augustikuine õunaaia perepiknik sai samuti sooja vastuvõtu osaliseks.

Balti keti 35. aastapäeva tähistamine

Kohilas tähistati Balti keti 35. aastapäeva unikaalse vanatehnika-sõiduga, milles osalesid harrastajad Eestist, Lätist ja Leedust. See sündmus tõi esile rahvaste ühtsuse ja ajaloolise koostöövaimu.

Kohila Tervisekeskuses lisandus perearst

Tervisekeskuse meeskonda lisandus kolmas perearst, mis parandab oluliselt arstiabi kättesaadavust kohalikele elanikele. See samm toetab tervishoiuteenuste kvaliteedi tõstmist.

Renoveeritud lasteaed Prillimäel

Värske ilme sai kauaoodatud kaheühikuline lasteaed Prillimäe alevikus. Lasteaed pakub tänapäevaseid õppetingimusi ja mänguvõimalusi, toetades piirkonna noorimate elanike arengut.

Jõulumaagia

Aasta lõppes Jõulumaaga üritusega, mis tõi Kohilasse rahvusvahelist tähelepanu ja muutis valla pühadeaja erilise meeledejavaks. Sündmus tõi kokku rahvamuusika, tantsu, piirkonna parimad maitsed ja traditsioonid, luues ainulaadse atmosfääri nii kohalikele elanikele kui ka kaugemalt tulnud külalistele.

Allar Haljasorg
Kohila vallavanem

1. jaanuarist muutub lasteaia ja lastehoiu kohatasu

Alates 1. jaanuarist 2025 tõuseb lasteaia ja lastehoiu kohatasu ligikaudu 8%.

Kohila valla lapsevanematele kehtiv lasteaia või lastehoiu kohatasu on vastavalt meie valla koolieelse lasteasutuse kohatasu ja toiduraha maksamise korrale seotud riikliku toetuse alammääraga. Alates 1. jaanuarist 2025 tõuseb see määr senise 820 euro asemel 886 eurole. Seoses sellega tõuseb ka lasteaia- ja hoiu kohatasu.

Lapsevanema poolt makstav kohatasu, mis

- kuni 31.12.2024 oli 82.00 eurot, muutub alates 01.01.2025 88.60 eurole;
- kuni 31.12.2024 oli 65.60 eurot, muutub alates 01.01.2025 70.88 eurole;

- oli 2024. aastal 0 eurot, on ka edaspidi 0 eurot.

Lisainfo on leitav veebiaadressil <https://kohila.ee/lasteaiad>.

Kalle Uusmaa
haridusnõunik

Heli Mett – 30 aastat raamatukogutööd Kohila vallas

Foto: Merle Beljæev

Elmise aasta novembris täitus Heli Mettil märkimisväärne verstapost – 30 aastat tööd Kohila vallas. Heli, Hageri raamatukogu süda ja hing, on pühendunud raamatukoguhoidja, kes on oma teadmiste ja lugemishuvi inspireerinud mitmeid põlvkondi.

Heli armastus kirjanduse vastu ja tema siiras hool kogukonna heaolu eest on aastate jooksul toonud raamatute ja lugude maailma lähemale nii lastele kui ka täiskasvanutele. Tema soe suhtumine, põhjalikkus ja elutarkus on teinud temast Hageri raamatukogu asendamatu osa.

„Raamatukoguhoidja on kultuurikandja,“ usub Heli. Ta ei ole ainult lugemissoovituste jagaja, vaid ka kogukonna liitja, kes aitab inimestel leida lugemise kaudu inspiratsiooni ja hingegetu.

Lapsepõlv Põltsamaal ja kirjandushuvi algus

Heli kasvas Kesk-Eesti väikelinnas Põltsamaal. Tema vanemad kohtusid küpses eas. „Olin, nagu öeldakse, vanainimeste silmatera. Ainuke järeltulija, seegi nõrga tervisega. Lastesõimes jäi käimata, otsiti samast tänavast lapsehoidja,“ räägib Heli. Just hoidjarädiga veedetud aeg määras palju. Ema ja isa töötasid Põltsamaa suurimas ettevõttes ja suveperioodil veetsid palju aega aias ning põllul.

„Hoidja kiindus minusse ja armastavate vanematega võidu hoolitses väetikest eest. Vaikse lapsena, unistajana meeldis mulle eriti ettelugemist kuulata. Lemmik oli tookord paksus köites ilmunud „Viipalad lood“. Kui tädi oli seda juba mitu korda lugenud, tahtis kord mingi kirjeldava koha vahele jätta, et peatükk kiiremini läbi saada. Sekkusin kiirelt väitega, et seal oli veel ja tahan kõike kuulata,“ meenutab Heli.

Lugemaõppimise lugu

Lugema õppis Heli vanemate kõrval. Nemad olid suured raamatusektsioonid, kodused raamatukogud olid kahelt realt teoseid täis. Selline oli tookord elustiil. Kui laps näeb raamatuid armastavaid täiskasvanuid, kuuleb neid omavahel loetut kommenteerimas või lausa teineteisele ette lugemas löike teostest, kinnistub sellise ajaviite hubasus ja kättesaadavus.

Igatahes kooliajaks oli Helil kirjatähtedega lugemine selge. „Kui hakkasime külastama lasteraamatukogu ja mulle pakuti trükitähtedega raamatut, tundus see esimese klassi õpilasele isegi pisut solvav. Trükitähed jäägu lasteaiastele,“ naerab Heli.

Kirjutamishuvi ja kirjandusõpetajate mõju

Helile on alati meeldinud ka kirjutamine. Tema isa oli kirjutatud luuletusi ja proosat ning isapoolne tädi reisikirju. „Kirjutamine on meie perekonnas väike traditsioon,“ ütleb Heli.

Põhikoolis kirjutas ta paar seikluskirjutust, mida sõbrad said lugeda. „Põhikooli kirjandusõpetaja polnud kuigi nõudlik, rahuldus täiesti mu loomingu ja lugemise kirjanike ette teistele eeskujuks. Isegi ema mainis ühel sügisel: eelmisel aastal kirjutasid sa täitsa samasuguse kirjandi sügismeeleoludest ja said sama hea hinde, niiviisi pole ju mingit arengut,“ räägib Heli.

Ent keskkoolis tuli uus õpetaja. Tema oli teisest puust. „Kui esimese tema hinnatud kirjandi tagasi sain, polnudki see „5“ nagu olin harjunud. Kui sain küsida, mis ei sobinud, viitas õpetaja klassioele: kui tema oleks sellise kirjandi kirjutanud, oleks teine asi, aga teie suudate rohkem. Oh kus ma olin siis kõrvust tõstetud ja hakkasin püüdma veel parema eneseväljenduse poole. Kolm aastat hiljem tuli kirjandusõpetaja lõpuakutusel ekstra mulle lilleoksa ulatama ja häid soovidega kaasa ütlemata – olin pälvinud tunnustust,“ meenutab Heli helgusega.

Tee raamatukoguhoidjaks

Erialavalikuga tegeles Heli alles abiturientina. Põhiline konsultant oli ema. Temaga peeti maha pikad arutelud, millede käigus välistati lasteaiakasvataja ja kondiitri elukutsed, kuigi Helile meeldivad nii lapsed kui küpsetamine. Jäigi kirjandus, raamatud, raamatukogundus.

„Raamatud on inimloomuse, Selles mõttes, et neid on hea käsitleda. Lugemine on lihtne luksus, kvaliteet, võimalus ümber lülituda rutiinist, escapism. Kasutades enda kujutlusvõimet saab siirduda otseki teistesse dimensioonidesse ilma muude abivahenditeta. Ainult raamat kätte ja sind ümbritseb täiesti teie reaalsus,“ on Heli raamatutest võlutud.

Raamatukogus räägitakse eesti keeles, raamatukoguhoidja on kultuuritöötaja. Mõte olla üks kultuurikandjatest näis uhke. Aastatel, mil Heli eriala omandas, toimus Eestis uus ärkamisajast. See asetas omakorda kõik erilisse valgusesse, tekkis missioonitunne.

On ametid, mille esindajatelt ei oodatagi kiirtööd, kus 4 – 5 aasta pärast vahetatakse töökohta või eriala. Keegi ei eelda ju arstilt või juristilt veel mingi ekstra uue ala õppimist peale pikki kooliaastaid. Samamoodi tsunfi laadseks koosluseks on raamatukogundus. „Kellele inimesed ja raamatud sobivad, need jäävad ametisse pikaks ajaks,“ on Heli veendunud.

„Ajast, mil kultuurikooli viimases lennuses eriala õppisin, on muidugi palju muutunud. Kunagine käsitsi kirjutamine on asendunud arvutitööga. Aga raamatukogu iseenesest on ikka koht, kust saab raamatuid laenutada. Muidugi, kui on teinuseid, mille järele tõsiselt vajadus ja kuskil mujal neid ei osutata, seal saab moodne raamatukogu appi tulla meeleldi. Kui selleks on ruumi ja võimalust,“ räägib Heli.

Juba õpingute käigus sai Heli selgeks, et kultuuritöö on tegija hinge, mingit materiaalist rikkust see kätte ei too. See pole mingi tähesärane piduküllane tee täis plahvatavaid inspiratsioonipuhanguid, pigem visa kulgemine valitud rajal.

Heli eluvalik: miinimumist pool võttes jagada seda niipalju, et jagub kõigile ja jääb ülegi. Selles peitub viide osajaga tööle, kusjuures ka tervise tõttu pole Heli igatsenud täiskoorust. Vaimsemast poolest on selles vihje, kuidas inimene on allikas, millest voolab just see, mida iseenesest voolata lased.

„Armastan inimesi. Mind on üliväga armastatud, püüan nüüd tagasi peegeldada niipalju, kui suudan. Tundliku natuurina on küll mõnede jõulisemate karakteritega isikutega kontakteeruda raskem, aga mitte võimatu,“ lisab Heli.

Töö Hageri raamatukogus

Kui Heli jõudis Hageri Raamatukokku tööle, oli tegu just selise kohaga, mida linnatüdruk kartnud: ruum pisike ja pimedavõitu, fondis veel hulk okupatsiooniaegset propagandamaigulist kirjandust. Raamatukogu sai küta ahjust, mis tõmbas halvasti ja selle külge ehitatud kaminat soovitati üldse mitte kasutada. „Korduvalt hakkasin ka kuulma kurtmist, kui raske ikka on vanemal inimesel trepist üles teisele korrusele ronida. Parajasti möllasid ühiskonnas ülbed üheksakümnendad aastad oma raskustega ja iga stabiilne piskugi sissetulekus oli teretulnud. Pealegi olin vormistatud asendajaks, mistõttu pidasin seda maailma parimat töökohta enda jaoks ajutiseks. Ent nagu ikka, kipuvad ajutistest asjadest saama põlised,“ jutustab Heli Hageri raamatukogutöö algusajast.

Eredalt on Helile meelde jäänud tollest ajast üks külastaja, kes polnud vist isegi lugeja. Tuli sõbralik vanaproua, tõi karbitäie kodukana mune: võta, lapseke, kust sinagi saad, mul

praegu nii hästi munevad. Selline oli esmakogemus kogukonna hoolega.

„Maal on raamatukogu põhiklientideks ikka keskealised ja vanemad naised, kes enamasti otsivad head meelelahutust ja ajaviidet oma lemmikkirjanike, raamatusarjade või teemade järgi. Hageris on algklassid, kellega koostöö sujub hästi, ent vanemate klasside õpilased saavad lugemisvara mugavamalt Kohilast.

117 aastat tagasi alustati Hageris laenuraamatukoguga. See töö kestab. Raamatukogu töös püsimisse olen jõudumööda pannustanud,“ jutustab Heli.

„Eestimaa on meie, siin elavate eestlaste jaoks parim paik. Maainimesele ei peagi meelde tuletama, et tükike oma maad on maagiline, see virgutab ja annab elusisu. Kui sellele saab ehitada oma kodu, siis juba oledki juuripidi maa sees. Tunned sidet eelkäijate ja möödunud aegade,“ lisab naine.

Heli vanemad olid teismelised, kui algas Vene okupatsioon. Nad olid põhikoolis omandanud eheda eestluse patriotismi. Nende meenutuste kaudu jõudis see eriline tunne ka Helini. Muidugi rõhutati alati, et ühed jutud on kodus, teised koolis rääkimiseks. Tuli ju neis sunnitud oludes elada, mitte tekitada ülearuseid probleeme.

„Sel ajal, kui mina koolis käisin, muudeti patriotism okupatsioonijärgseks, vastase propaganda osaks. Heal juhul etendati justkui näitemängu kohustuslikul teemal.

Tahaks öelda: tsurr, stopp, hakkame otsast peale. Võtame asja algusest, uuesti. Tunnen puudust väärikast eestlusest. Muidugi, kõik muutub palju kiiremini kui meeldiks, aga hea võiks ju kestma jääda: eesti keel, eestimeelne suhtumine, päris Eesti elu elamine.

Me oleme kõik hingega inimesed, mitte tehnilisi vidinaid automaatselt sisse-välja lülitavad bioloogilised mutandid. Peab sellest sõltuvussuhtest vabanema, nägema ümbrust ja lähedasi oma silmadega, mitte ekraani vahendusel. Peab kasutama isiklikku aju mõttetööks, mitte elama tehiselu, kasutades tehisaaju,“ lisab Heli lõpetuseks.

Merle Beljæev

Üks naine, kaks missiooni: Kohila õpitoad ja La

Reet Runge (pildil) on Kohila kogukonna aktiivne liige, kes panustab oma ajaga õppimise, õpetamise ja inimeste ühendamise edendamisse.

Tema juhitud Kohila õpitoad pakuvad erinevatele põlvkondadele ja huvirühmadele võimalusi jagada teadmisi ning avardada silmaringi. Samuti juhib Reet sõpruskonda LaNad (Lahedad Naised), mis loob kultuurihuvilistele eakatele võimalusi osaleda sisukates ettevõtmistes. Reeda energiat ja ideid on jaganud nii kultuuri, hariduse kui ka sotsiaalvaldkonda, olles inspiratsiooniks paljudele.

Kuidas jõudsid Kohila õpitubade idee ja korraldamiseni? Mis Sind inspireeris sellist kogukondlikku ettevõtmist alustama?

Ausalt tunnistades – minu enese hingeseisundi kaudu.

Olin olnud kogu aeg tegevuses – veerandi oma teadlikust elust tegelenud kultuurivaldkonnas, suuretegevõtte allüksuse personalijuhina olnud kaasas suurte organisatsiooniliste muutuste läbiviimisel, Kohila Koolituskeskuse ühe asutajana, valla sotsiaal- ja kultuurikomisjoni liikmena püüdnud anda oma panuse.

Agasid, mis mind ühel hetkel tabas, muutus talumatuks. Selle lõhkumiseks oli mitmeid mooduseid. Otsustasin end lahti raputada rahuldust mitte pakkuvast igapäevarutiinist, oma teadmised ja oskused taas kasutusele võtta ning tegutseda hakata. Pidasin nõu oma lähedaste inimestega kodus ja sõprade seas.

Mind inspireeris ja tõukas tagant ka president Alar Karise moto tema esimesest kõnest: „Tarkust Eestile!“ Ennast arendada, vanemat teadmist elustada ja uut tarkust ning kogemust juurde noppida pole kunagi hilja.

Uurisn ka Tartu Ülikoolist eakate ülikooli asutamise võimalusi, aga tekkisid kahtlused. Kas peab end nii uhkete sulgedega ehtima, kas on piisavalt huvilisi, kas peab ainult eakatega piirduma, kas rahvamaja puudumine pole meie kokkusaamise harjumust pärssinud?

Võtsin riski, planeerisin esimese hooaja, tegin esinejatega eelkõigusele, koostasid elarve ja esitasin selle vallajuhtidele. Sain toetava suhtumise osaliseks. Nüüd oleme juba kolm aastat olnud keskkonnahariduse keskuse tiiva all. Gümnaasium võimaldab kasutada oma ruume ja tehnilisi vahendeid. Vald on andnud oma rahalise panuse, et saaksime esinejaile esinemistasusid maksta. Teeb rõõmu, et on olnud mitmeid esinejaid, kes on tulnud missioonitundest tasuta. Meil on ka osalejate omaosalus, mis laekub vallaelarve tulupoolele.

Sündmused on kord kuus, suvel peame kolm kuud koolivaheaega.

Korraldan õpitubade sündmusi vabatahtliku tööna koos oma suurepärase abilistega. Suur tänu Lili Kesale, Lea Kõivule, Olev Kadastikule, Peeter Parveotsale ja Heli Rohtlale.

Kolme aasta jooksul on toimunud 25 sündmust kokku 1040 osavõtjale (keskmiselt 42 osavõtjat sündmusel), omaosalusena oleme tasunud 30% kuludest. Õpilastele on sündmused tasuta.

Aasta-aastalt on osalejate arv kasvanud.

Kuidas Sa valid teemasid ja esinejaid?

Olen püüdnud koostada võimalikult mitmekesisest kava ja esinema kutsuda oma valdkonna parimaid asjatundjaid. Jälgin ümbritsevat elu, meedias esile tõstetud teemasid, kuulan, mis inimesi huvitab või arutlema paneb jne. Tean, et on teemasid ja esinejaid, kes kindlasti suure osalejaskonna saali toovad. Kuid pean vajalikuks valida ka teemasid, kus kuulajaid on huvitaval kombel vähem, aga millest minu meelest tuleb rääkida, näiteks vaimne tervis, keskkond ja rohepööre ning metsandus ja loodushoid.

Toon siinkohal esile kõige populaarsemad sündmused (sulgudes osavõtjate arv):

Meediaekspert **Raul Rebane** – Kohalike lugude tutvustamise tähtsus kohaliku kogukonna ühtekuuluvuse tugevdamisel ja tutvustamisel väljapoole (53);

Zooloog ja rännumees **Mati Kaal** – Virtuaalne rännak Ecuadori ja Amazonase loodusesse ja loomariiki (58);

Eesti Teaduste Akadeemia president **Tarmo Soomere** – Eesti kliimamuutuse keerises (60);

Looduse- ja rännumees **Hendrik Relve** – Maailma loodusrahvaste juures (56);

Loodusteadlane ja -fotograaf **Urmas Tartes** – Kas loodus on täiuslik? (51);

IT-visionäär **Linnar Viik** – 2023. aasta, kui tehisaru läks koolis teise klassi (58);

Tiit ja Maris Pruuli – purjelaev Admiral Bellingshauseni ekspeditsioon läbi Arktika Loodeväila (70);

Folklorist ja kirjanik **Marju Kõivupuu** – Inimese lahkumi-

ne, surmast ja meie matusekultuurist läbi aegade (53);

Looduse mõtestaja ja loodusfotograaf **Remo Savisaar** – muutused looduses, leiud meie loodusest ja fotode saamislood (56);

Peeter Vähi – Tšingis-khaani jälgedes, jutu- ja pildiretk Mongooliasse (52).

Ülaltoodust nähtub, et osalejatele pakuvad enam huvi eksootilised retked ja loodusteemad.

Iga tegevusaasta on lõpetanud tänuõhtu, kus on olnud suurepärase võimalus tänada Kohila õpitubadest osavõtjaid, toetajaid ja vabatahtlikke abilisi. Õhtu muusikalises osas on kahel eelmisel aastal naudingut pakkunud rahvamuusikud ja sel aastal keelpillikvartett Rahvuskooperist Estonia. Tänukingitused on valmistanud Malle Savi, Ulvi Mägi ja Kaili Tuul.

Millist tagasisidet oled õpitubadele saanud?

Tagasisidet on olnud igasugust – on osalejaid, kes avaldavad oma nii positiivset kui negatiivset arvamust, teevad ettepanekuid esinejate leidmiseks ja olen neile selle eest väga tänulik, on tänusõnu sündmuselt lahkudes, jätkamist innustavad sõnad vestlustes, harva ka mõni kiri minu meile, mõnikümmend sinist põialt Facebookis avaldatud reklaami juures. Palju just seda pole, aga olemegi ju oma emotsioonide ja arvamuste avaldamisel pigem kidakeelsed kui avatud.

Mõtlesin, et kolm aastat tegevust ja nn „bakalaureuse“ aste on läbitud ja võiksin lõpetada.

Jätkama on innustanud toetajate ja osavõtjate arvamus – sügisest kevadeni on Kohilas kultuurisündmusi vähe, on põhjust kodust välja tulla, kohtuda huvitavate esinejatega ja saada uut teadmist.

Millised on Sinu tulevikuplaanid Kohila õpitubadega?

2025. aastal jätkan ja olen alustanud planeerimise ning esinejatega eelkõigusele tegemisega.

On tulemas huvitavaid esinejaid – tänaseks on teada EV õiguskantsler Ülle Madise, psühholoog ja Tallinna Ülikooli emeriitprofessor Mare Pork, uneuurija ja -nõustaja Kene Vernik, ajuteadlane Jaan Aru, kunstiteadlane Juhan Maiste, taas Remo Savisaar oma jätkuprogrammiga.

On, mida oodata ja kuhu tulla.

Mis viis LaNade (Lahedad Naised) loomise ideeni ja kuidas toimetate edasi?

LaNad sündisid spontaanselt – lihtsalt oli väike eakate prouade seltskond, kes ihkas enam, kui kohvilaua taga juttu veeretada. Meid ühendas ühine kultuurihuvi, põnevate paikade külastamine, uute teadmiste saamine, oma elu uute kogemuste ja positiivsete emotsioonidega rikastamine.

Ja seda oli just parasjagu, et võtsin ka selle armsa seltskonna vedada.

Nüüd on meid veidi üle 40, on uusi liitujaid, on neid, kes tervisel põhjustel kõrvale jäänud.

Oleme tegutsenud kolm aastat ja teinud palju arendavaid kultuuriretki – kokku 28 sündmust. Rahastame oma ettevõtmisi ise ja oleme sellega oma pensioniraha kasutamisega arvestanud.

Nagu prouad ütlevad, et on oluline ka vanuigi ikka midagi ka „kõrvade vahele“ koguda, sestap on meid alati saatnud huvitavad giidid.

Kuni on tervist ja huvilisi, siis jätkame ka uuel aastal, ka uued liitujad on oodatud.

On keeruline LaNade nii erinevatest ettevõtmistest mõnda üksikut esile tõsta, seega olgu need kõik allpool ära toodud:

Heimtali muuseum, kohtumine tekstiilikunstnik Anu Rauaga, Lahmuse mõis ja Vihi energiatalu;

Parise klooster, kohtumine Risti kirikus õpetaja Annika

← LaNad Telemajas

Foto Kairit Leibold

↓ Õpituba koos Tiit ja Maris Pruuliga

Foto: erakogu

hedad Naised

Laatsiga, Nõva ja Noarootsi kirik, Lyckholmi mõis;
Ämari Lennubaas, Haapsalu pitsikeskus, Haapsalu Lossi-
muuseum;
Tallinna vanalinna tuur koos Jüri Kuuskemaaga ja Riigiko-
gu külastus Heiki Hepneriga;
Rahvusoooper Estonia ekskursioon ja kohtumine põlise es-
toonlase Arne Mikuga;
Jõuluõhtu Luhtre turismitalus, esines kanneldaja Aivar
Arak;
Presidendiloss Kadriorus ja KUMU muuseum;
Laitse Graniitvilla, kohtumine skulptor Tauno Kangroga,
meesfiguuri näidismodelleerimine;
Järvakandi klaasimuuseum, Madis Eelma karahvinide näi-
tus ja Ero Vaikre klaasistuudio;
Telemaja külastus, kohtumine Reet Linna ja Jaak Tamme-
aruga;
Läti – 3-päevane reis Kuramaale;
Piknik Kohilas, esines Peter Pöder;
Lääne-Virumaa mõisad – Kiltsi ja Muuga mõis, Väi-
ke-Maarja kirik;
Purdi mõis ja Wittensteini Ajakeskus Paides;
Mekutamine Tohisoo mõisas – prouade poolt valmistatud
toitude pimedegusteerimine;
MUBA majatuur ja kontsert;
Jõuluõhtu Männiaru puhkekeskuses, esines akordionist
Henri Zibo;
Tartu Eesti Rahva Muuseum
Naised - Naistele – Naistest – esinesid laulja ja laulukirjuta-
ja Ivi Rausi ning Anneliis Kõiv;
Muusikapäev – Teatri-ja Muusikamuuseum ja ERSO kont-
sert;
Piknik Kohilas, esines Karl Madis;
Ida-Virumaa 2-päevane tuur – Kaevandusmuuseum, Iisaku
muuseum, Jõhvi muuseum, Toila Oru pargi virtuaalpanoraam;
Siiri Sisaski kontsert tema kodutalus;
Paldiski, Klooga holokausti mälestuspaik, Klooga, Relva-
näitus Peetri Tollis, A. Adamsoni muuseum;
ERSO kontsert ja Raekoja külastus;
Sagadi Mõis ja Metsamuuseum;
ERSO kontsert ja Adamson-Ericu muuseum.

**Kuidas leiad aega ja tuled toime erinevate sündmuste kor-
raldamisega?**
Nüüd usun neid, kes ütlevad, et pensionipõlves alles läheb
elu kiireks.
Tõepoolest, midagi ei tule lambist ega nipsust. Planeerimi-
ne, esinejatega ja kohtadega kokkuleppimine, reklaami korral-
damine, ruumide ettevalmistamine jms on tõsine töö ja võtab
palju aega. Nii õpitoa kui LaNade kavad on ees, tuleb hoolikalt
kalendris järke pidada, mida tuleb mingiks ajaks ära teha, kel-
lele helistada või infot saata, kellega leping sõlmida, millal buss
tellida jne.
On olnud esinejaid, keda pean kaua veenma, et Kohila õpi-
tuppa tuleks kindlasti tulla. Kõik ei ole nobedad meilidele vas-
tama ning tuleb neid uuesti ja uuesti tagant torkida. On neid
osavõtjaid, kes peavad paljuks eelnevalt teada anda, et õpituppa
tulevad. Ega ma uudishimust ei küsi, ikka seepärast, et saaks
omaosaluse sisemakseks korrektse nimekirja või kasvõi näiteks
proosalisel põhjusel, et teada mitu riidenagi tuleb auditooriumi
ette tellida.
Aga jonn ja järjekindlust mul on ja õnneks ei ole seni veel
„juhe kokku jooksnud“.

Kuidas on Sinu tegevus mõjutanud kogukonda laiemalt?
Sellele on minul raske vastata.
Iseloodan, et mu tegevus süvendab kokkuhoidmise tunnet,
annab võimaluse kogeda uut ja huvitavat ning rikastab valla-
elanike elu.
Olen varem nii valla kultuurikomisjoni liikmena, koos
mõne kaasteelisega kui ka rahvamaja tugigrupis püüdnud seis-
ta selle eest, et Kohila saaks taas kultuurikeskuse või kuni selle
sünnini vähemalt Kohilasse kultuurikorraldaja. Paraku ei näe
ma seda minu elupäevade jooksul sündivat, eks see oli ka üks
põhjusest, miks avalikust elust aastateks tagasi tõmbusin.
Nüüd olen vabatahtlik kultuurikorraldaja, kelle toimetada
on enamasti kaks sündmust kuus.
Suhtun sügava austusega valla mittetulundusühingutesse ja
neis toimetajatesse, kes meie kultuuri- ja seltsielu üleval hoia-
vad, samuti külakogukondade sädeinimestesse, kes kohalikku
elu edendavad.
Loodan, et olen sellesse auväärsesse seltskonda vastu võe-
tud.
Õpituba ja LaNad on andnud ka mu enese elule uue hin-
gamise. Aitäh kõigile, kes on sel teekonnal kaaslasteks olnud.

Merle Beljäev

Sipsiku lasteaias töötab uus vabatahtlik Abir Alžeerias

**Vabatahtlike programmi kaudu on Kohila lasteaed
Sipsikus alustanud oma aastast teenistust uus va-
batahtlik, kelle nimi on Abir ja kes tuli meie juur-
de Alžeerias.**
Lisaks sellele, et saame Abiri näol rühma abikäed juurde, on
veel suureks plussiks, et nii töötajad kui lapsed saavad oma
inglise keele oskust praktiseerida, saame osa teise riigi kultuu-
rist ja traditsioonidest ja lapsed saavad juurde endale vahva
mängukaaslase.
Oleme vaimustunud Abiri soojust ja positiivsest hoiakust.
Tal on juba mitmeid ideid, mida põnevat lastele õpetada ja
mida toredat koos teha.
Abir iseloomustab end nii ja jagab esmast kogemust:

*Minu nimi on Abir Ferroukhi, olen 26-aastane ja olen pärit Al-
žeerias. Töötan inglise keele õpetajana ja räägin kuute erinevat
keelt (araabia, inglise, korea, prantsuse, saksa ja türgi).
Olen õpetajana töötanud kuus aastat. Oma vabatahtliku
õpetaja teekonda alustasin välismaal 2022. aastal, olles selle aja
jooksul töötanud Türgis, Tuneesias, Egiptuses ja nüüd Eestis. Siia-
ni on see siin kõigi aegade parim kogemus. Olen kohanenud väga
kiiresti tänu kolleegidele ja sõpradele, kellega siin tuttavaks olen
saanud.
Olen väga üllatunud, kui helled ja külalislahked inimesed
siin Eestis on. Ja kui soojalt mind vastu võetud on.
Ning mis veelgi olulisem, on ülimalt uhke olla osa Sipsiku
lasteaia meeskonnast. Õpin õpetajatelt nii palju ja tunnen, et mul
on väga vedanud, et saan olla koos hämmastavalt ägedate lastega,
kes on täis head energiat ja uudishimu.
Lasteaia on nii palju toredaid õpetajaid, kes tegutsevad selle
nimel, et luua lastele parim keskkond õppimiseks ja mängimiseks.
Avastan Eesti kohta iga päev midagi uut. Pean nentima, et
see erineb üsna palju minu kodumaast, eriti mis puudutab toitu,*

*kultuuri, inimeste eluviisi ja traditsioone. Olen tõeliselt põnevil
ja õnnelik, et mulle sai osaks selline võimalus siin ja annan oma
parima, et sellest kogemusest võtta maksimum.*
Kristina Mägi
Kohila lasteaed Sipsik direktor

Uudiseid Sipsiku lasteaia

**6. detsembril toimus Tartus üle-eestiline "Hea
kooli" ja "Hea lasteaia" tunnustusprogrammide
lõpuüritus, kus Kohila lasteaed Sipsik sai Tartu
Ülikooli (TÜ) eetikakeskuse poolt väljastatud tiitli
„Hea lasteaia ekspert 2024“.**
Tunnustuse pälvisime lapsest lähtumise, lapse juhitud män-
gu, loomuliku õppimisviisi rakendamise ja seda kõike toetava
keskkonna loomise ja hoidmise eest.
Oleme liigutatud ja õnnelikud, et meie tegemisi on märga-
tud ja et nii olulised teemad saavad laiemat kõlapinda.
Tunnustusõhtul tegi meie lasteaia poolt ettekande peakokk
Mari Laas, kes tõi välja, kuidas meie organisatsiooni väärtused
on igapäevaelus rakendunud.
Täname TÜ eetikakeskust nii olulise tunnustuse eest, suur
aitäh ka lastevanematele usalduse ja Sipsiku meeskonnale pü-
hendumise eest.

Kristina Mägi ja Mari Laas tunnustust vastu võtmas

**Detsembri alguses esitleti Tartu Ülikooli
eetikakeskuse värsket kogumikku „Hea lasteaia
käsiraamat“, mille valmimisse panustas teiste seas
ka meie Sipsiku lasteaia meeskond (14 inimest).**
Kogumikus on 41 lehekülge Sipsiku lasteaia kogemust –
lapse otsustusautonoomia toetamine, lapse juhitud vaba män-
gu tähtsus, lapsest lähtuv õpi- ja kasvukeskkond, paindlik
puhkeaeg, toiduka-
pi lugu, lastekogu,
projektõppe näited,
laste kaasamine iga-
päevategevustesse,
loomulik õppimis-
viis ja lapsest lähtu-
mine.
Koostamisprot-
sess kestis 1,5 kuud,
alates jaanuarist
2024. Jagasime
omavahel teemad,
otsisime teaduspõ-
hised allikad, mille-
le tuginema ja asu-
sime tööle.
Uhke ja rõõmus
tunne on näha meie
panust nii olulises teoses, täname südamest TÜ eetikakeskust
usalduse ja võimaluse eest! Suur kummardus kõigile autoritele!
Käsiraamatut on võimalik soetada kõigist hästivarustatud
raamatupoodidest.
Need on märgilised verstapostid Sipsiku lasteaia jaoks. Meie
lasteaia sisuline kontseptsioon, mis tugineb teaduspõhisele lä-
henemisele ja mis tõstab fookusesse nüüdisaegse õpikäsituse,
lapsest lähtuva tegevuskultuuri, loomuliku õppimisviisi, lapse
juhitud vaba mängu, rohke õuesviibimise ja matkamise ning
tulevikuoskuste toetamise, on vabariigi tasemel hinnatud ja
märgatud. See annab meile kindluse, et oleme õigel teel.
Lähemalt saab Sipsiku lasteaia sisulise kontseptsiooniga
tutvuda lasteaia veebilehel <https://sites.google.com/kohila.edu.ee/kohila-lasteaed-sipsik/meie-fookused?authuser=0>.
Kristina Mägi
Kohila lasteaed Sipsik direktor

Kohila kool 155: minu kool on K

Kohila Gümnaasium on aastate jooksul olnud midagi enam kui pelgalt õppekoht – see on olnud koduks lugematutele mälestustele, elumuutvatele hetkedele ja erilist soojadele sõprussuhetele. Endise koolijuh, vilistlaste ja tänase gümnasisti meenutused annavad aimu, milline roll on koolil olnud nende eluteel ning kuidas see on kujundanud nii inimesi kui ka kogukonda.

Ehalill Halliste 8. lend

Minu kooliaastad möödusid ajavahemikus 1956–1967. Nii kaugelt tagasi vaadates ei meenu koolielu kulgemine sujuvas ja-das. Eks ole see ka isikuomadus: vaikne kodune laps, koolis tihti haige, õppetöös edukas kui tunnistusi uskuda. Algklassides pikk tee Tohisoo, karmid talved suure lumega. Tore kui hobusaaniga lahke taat lubas tagumistele reejalastele astuda, et kojumine mõnus oleks. Seda juhtus tihti. Vana koolimaja keldrikorrus oli röske ja jäiseid karupükse garderoobis jalast kiskudes, kõlaski juba koolikell. Kella helistas kooliteenija, tunni algul ja lõppedes. Tunnis oli range kord, juttu ei ajanud keegi. Kirjatehnikas tuli püüdlik olla, et mitte tindiplekke vihikusse tilgutada. Tint oli potis ja viisnurgaga terasest sulg sulle otsas. Algklasside õpetaja Mary Uustalu oli emaliku suhtumisega lastesse. Samas piisavalt range. Ühe elava poisi pani mulle pinginaabriks, et rahulik oleks. Olin väga nõrduinud. Mary Uustalust peeti väga lugu ja kui meie klassijuhatajaks tuli pärast põhikooli Laine Ustav, oli see suurepärane järg vana kooli mentaliteedile. Laine Ustav oli väga pühendunud matemaatikaõpetaja. Õppisime mingi Moskva valikprogrammi alusel. Ma pole nn mata-inimene, aga pingutusega tuli hea hinne tunnistusele. Peast arvutamise igapäevased tabelid olid katsumuseks, aga hilisemas elus nii mõnigi kord suureks abiks. Õpetaja panus on väga määrav. Joonistamisõpetaja Maimu Soots leidis sageli minu tunnitöödes kiiduväärset. See on lapsele nii innustav. Soovitas kunstiringi, kuhu ma läksingi. Kunstiringi juhendas Arne Uustalu, minu esimese õpetaja Mary Uustalu poeg, kes oli siis ERKI metallikunsti tu-

Algklasside õpetaja Mary Uustalu

Fotod: erakogu

deng. Maikuus Tohisoo pargis jõeääres istudes tegin oma esimese juhendatud akvarelli ja see õnnetunne tehtust ja juhendaja kiitusest on siiani mees. Naima Simson, emakeele ja kirjanduse õpetaja on mees kauni ja armsa suunajana. Õpetas suurt luulet ja kirjavara leidma ja austama. Juhendas ka kirjandusringi, kuhu sai jooksujalu tõtatud.

Soojad mälestused on ka minuaegsest legendaarsest direktorist Otto Ternost. Ta lahendas heatahtlikult igasuguseid probleemseid olukordi, mida koolis ikka ette tuleb. Minu kooliajal toimusid sageli nädalalõpul teemaõhtud, mida korraldasid vanemad klassid. Need olid üsnagi propagandistlikud, nagu "Sammu vapralt nüüd, Kuuba" või siis ateismiõhtu. Kultuurimajas korraldati puhkeõhtuid tantsuga. Keskkooliõpilased tohtisid sinna minna nimekirja alusel kui hindet korras, seda kontrolliti uksel.

Austan väga oma kodukooli õpetajaid, kes andsid oma parima, et saaksime koolist piisava teadmistehulga, millega täiskasvanuella söösta. Tolleaegne kool oli väga teistsugune, aga ka ühiskond oli võrreldamatu tänasega. Praegune ülikõrge ootuste tase ja võrdlev mõõduvõtt kõige ja kõigi suhtes on väsitav.

Küllap ka edasiviiv, aga kaotajatest pole kombeks ju rääkida. Mina olen ülimalt tänulik oma rahuliku ja samas paljupakkuva kooliaja eest kõigile, kes sellesse panustasid.

Raivo Heinaru, X lennu lõpetaja

Kooli juht aastatel 2000 – 2015

Kes ei mäleta minevikku, elab tulevikuta. Möödunu vajab jäädvustamist ja tehtu meelestpidamist. Kohila kooli ajaloost ja arengust saab parima ülevaate 2015. aastal kooli 145. sünnipäevaks ilmunud mahukast raamatust „Kohila kooli ajaraamat. Koolilood“. Kogumiku koostas Ants Tammar, kes töötas koolis sotsiaalpedagoogina. Järg ajaraamatule pidi ilmuma kümme aastat hiljem, aastal 2025, kui tähistame kooli 155. sünnipäeva. Ajad ja olud muutuvad ja nii ei peetud järjearamatu ilmumist oluliseks.

Kooli juubel on tulemas. Palusin mitmel vilistlasel ja ühel abiturendil kirjutada valla lehes avaldamiseks artikkel „Minu kool on Kohila kool“. Kirjutan ka ise. Teen tagasivaate kooli kiirest arengust ehk arenguhüppest ajaperioodil 2000 – 2015.

Sajandivahetusel tulid Kohila alevi ja vallas võimule uued inimesed. Eesmärk – paikkonna kiire areng! Kaasati inimesi, kes oleksid Kohilaga mingit moodi seotud, oleksid huvitatud paikkonna arengust.

Kutse tulla Kohilasse koolijuhiks tegi mulle alevi volikogu esimees Riho Pihlapuu. Olen kooli vilistlane, X lennu lõpetaja. Kool vajab arenguks uut energiat ja koolijuhilt oodati muutusi, muutusi ja veelkord muutusi. Muuta tuli palju, et luua õpilastele paremad tingimused õppeks ja arenguks.

Kooli edukus sõltub peamiselt ikka õpetajast – kas klassi ees seisab koolitööle pühendunud, kutsega õpetaja ning kas kooli juhib nõutava ettevalmistusega, koolis töötanud ja koolielu hästi tundev, innustav kooli juht.

Hea on õppida koolis, kus järgitakse heakskiidetud käitumisreegleid ja õppetöö läbiviimiseks on kehtestatud kindel kord. Koolitööks vajalik kord tekib aga juhul, kui kinnitatud ühtsused on täitmiseks kõigile – nii õpilastele, kui õpetajatele. Näitena toon õppetunni, mis peaks olema püha ja puutumatu – sinna ei hilineta, tundi ei lõpetata varem ja ammugi ei jäeta kellegi suvast tulenevalt tundi ära.

Koolikultuuri (kindel vaimse arengu suunitlus, kolblus, distsipliin) kujundamine ja juurutamine on direktori otsene töökohustus – siit saab alguse juhi töö. Vajaliku korra saavutamise ei tule kohe, selle juurutamine võtab aega 2–3 aastat. Umbes selline on ka ajaperiood, mil direktor kasvab koolijuhiks. Kooli hea nime kujunemisel on väga oluline roll direktoril.

Kui Rapla koolidel läks 90-ndatel tõusujoones, ei käinud sama hästi Kohila kooli käsi. Kool oli tõeliselt halvas seisus.

Vallavanem Andrus Saare kirjeldab sajandivahetuseks kujunenud olukorda Kohila gümnaasiumis järgmiselt: „Koolihoone ja suhtumine oma kooli oli selline, mis tekitas paljudes masendustunde. Kooli kui terviku arendustööd ei olnud kaua tehtud ja see sisendas lootusetust. Allamäge liikuv regi tuli tagasi tõmmata. See oli valulik tegevus“.

Alevivalitsus koolipidajana ei olnud oma kohustusi täies ulatuses täitnud juba aastaid ning selle ajaga kuhjunud probleemid ja kitsaskohad jäid üksnes direktori kanda ja lahendada. Direktor lahkus töölt.

Uuel juhul tuli koolis kujunenud „minnalaskmise“ meeleolu peatamiseks teha mitmeid valusaid otsuseid.

Kohila alev ja vald olid aastal 2000, kui minust sai Kohila kooli direktor, kaks eraldiseisvat omavalitsust. Koolimaja renoveerimist alustati ja otsused kooli juhtimise parandamiseks tehti alevivanem Vahur Soikmetsa ajal. Täishoo sai kooli areng aga Andrus Saare valitsemise aastatel, kes ühinenud valla vallavanemana panustas märkimisväärselt palju kooli arengusse.

Minna Kohilasse, oma endisse kooli direktoriks, ajal, kui kool on suurtes raskustes, ei olnud lihtne otsus. Minu Kohilasse minek jäi arusaamatuks ka paljudele kolleegidele.

Teadsin, mida minult Kohilas oodati – hea palk ja ametiauto polnud kingituseks.

Teadsin ka seda, et direktor on kahtlemata vastutav isik kõiges, mis puudutab kooli võimet muutustega toime tulla.

Esmamulje koolist saab koolihoonet ja -ümbrust vaadeldes. Sisenedes koolimajja saab üsna ruttu ülevaate koolis valitsevast korrast (korra puudumisest). Pilk õpilastele, nende riietusele. Söömistekultuur koolis. Külaliste vastuvõtt.

Asunud tööle ja tutvunud kooliga lähemalt, selgus, et asjad on kehvemad, kui eemalt paistis. Minu eesmärgiks ja ülesandeks oli kool korda teha. Tööd oli palju, energiat ja tahtmist samuti.

Olen Kohila koolis õppinud ja alates neljandast klassist kirglikult korvpalli mänginud. See oli keskkond, mis mind kujundas, minu tahtemoadusi vormis. Õpetajaks kasvasin ja koolijuhiks kujunesin kõrge koolikultuuri ja tugeva pedagoogilise

1957. a 1. klass Tohisoo laululaval

3.a klass

Kohila kool

Raivo Heinaru

juhtimisega Märjamaa gümnaasiumis, kus töötasin 8 aastat õpetajana ja 12 aastat koolijuhina. Õiglustunne tuli kaasa kodust. Töökuse pärisin emalt ja maal elanud vanaisalt. Need olid minu tugevused, millele toetuda.

Maavanema Kalle Talviste esitatud küsimus: Kas kool saab sama puhtaks ja korda nagu Märjamaa gümnaasium? Vastasin jaatavalt, Kohila kool saab korda. Seda kindlasti.

KOOL KORDA oli kooliperele piisavalt kõrge eesmärk. Kool tuli madalseisust välja tuua, mis tähendas sisseharjunud käitumistavade muutmist klassi, kooli ja paikkonna tasandil ja see ei olnud kerge ülesanne.

Oma kolmandat tööaastat Kohilas alustasin uue juhtkonnaga. Vanema astme õppejuhiks sai Vello Kübar ja nooremal astmel Viivika Suurmäe. Etteruttavalt märgin, et õppejuhtide, haldusjuhi ja koolijuhi koostöö tugeva meeskonnana kestis 13 aastat, kuni direktori pensionile minekuni. See oli koolile pöörase kiirusega toimuvate suurte muutuste ja märkimisväärsete saavutuste aeg.

Kooli tugevus sõltub paljudest asjadest, eriti aga juhtkonna võimekusest ja pühendumisest juhtida igapäevast koolitööd ning jälgida ja nõuda ühtsuseõuete täitmist koolis. Oluliseks said väärtused. Et kodu ja kool, ausus ja vastutustunne ning emakeel ja vaprus oleksid väärtustena au sees.

Viia madalseisus olev 800 õpilasega kool laineharjale ja hoida gümnaasiumiga valutult liitunud Hageri algkool heal tasemel – see on kogu koolipere saavutus, kooliõpilaste ühise töö kvaliteett tulemus.

Ehalill Halliste kootud vaip direktori kabinetis oli tähenduslik, kunstnik andis sellele nimeks “Üle latvade”. Madalseisust laineharjale jõudmiseks tuli liikuda üle latvade. See nõuab jõulist ja kiiret tegutsemist, arenguhüpet. Müstiliselt kõlav sõnapaar “üle latvade” tekitab kujutluspildi teekonnast, mis tuleb kõrgustesse saamiseks läbida. Aitäh, Ehalill!

Kutsusin Kohilasse tööle mitu endist koolijuhti. Kool sai rikkamaks vaimuse, nõudlikkuse ja pedagoogilise kogemuse poolest. Suurenes meesõpetajate arv.

Juhtkonna liikmete koostöö oli rajatud usaldusele ja pühendumisele. Oma töös lähtumise peremudelidest: kõik vajalik tuleb ära teha, vajadusel üksteist aidates, asendades. Olime enesekindlad ja töötasime kooli paremaks saamise nimel.

Haridusosakonna juhataja **Tiiu Raavi** tähelepanekud tehtud muudatustest koolis: „Hakati elustama vanu traditsioone, looma uusi, kujundama koolikultuuri. Kõiki tegevusi saatis juhtkonna hool ja mure, et koolil hästi läheks ja ta maine paraneks. Muutunud hooneid ja koolikultuuri käisid uudistamas külalised lähedalt ja kaugel. Sel sajandil on Kohilas tehtud palju, et kool hubaseks, meeldivaks ja sisukaks muuta.“

Kooli visiitkaardi, kooli territooriumi ja kooliruumide kujundamine ja kordategemine õpilaste tööpraktika käigus võttis aega mitu aastat. Tulemuseks oli aga pilkupüüdev, purskkaevuga siseõu, esteetiliselt kaunis kooliümbrus vaatega Keila jõe ja muidugi noormeeste ehitatud kõnniteed. Talvel lisandus visiitkaardile tuled jõulukuusk sisehoovis ja jõuluehtes kooliruumid koos väljas valitseva lumerohkusega – see oli lummas, see ei unune. Puhtus, kord ja ilu meie ümber, eriti koolis – see on võimas keskkond õpilaste mõjutamiseks. Sellises koolis tahetakse õppida. Kohila õpilased jätkavad õpinguid oma gümnaasiumis. Kui 2000. aastal õppis gümnaasiumiosas 101 õpilast ehk 12%, siis 2010. aastal 140 gümnaasisti ehk 20% kooli õpilaste arvust.

Kogu selle ilu ja korra kujundaja ja elluviija õpilaste tööpraktika juhendajana on olnud haldusdirektor Kalmer Vilepill. Ta väärib vallapoolset tunnustamist ka täna, kümme aastat hiljem, sest kõik tehtu toimib. Kaunis kooliümbrus ja lillerohekus alevis sai alguse Kalmeri tegemistest. Õpilased väärtustasid töökasvatuse lülitamist kooliellu ja seda tuleks jätkata. Töö on

parim kasvataja.

Vallavalitsuse ja kooli usalduslik koostöö on andnud suurepärase tulemuse. Koostöö, millest võiks koostada õppematerjali, kui ühe kooli kiirest arengust ehk kuldajast koolis, nagu mitmed seda aega kutsuvad

Kool elab üle oma parimaid aegu. Koolitöös toimunud areng oli ja on silmaga nähtav ja käega katsutav. Kool on korda tehtud.

Lõpetuseks mõned hinnangud ja ütlused kooli kohta:

Heljo Terno – Erakordselt palju on tehtud nii lühikese aja- ga. Kooli areng on olnud tormiline. (2004)

Andrus Saare – WC-paberist maalideni koolimaja seintel võttis aega kümme aastat.

Maaja Nummert, tuntud arhitekt – Hästi hooldatud, korras fassaadiga 60-ndatel, 70-ndatel ehitatud õppehooned. Imekena purskkaevuga siseõu, mida ärge ehituse käigus muutke ega lõhkuge. (2013)

Tiiu Raav – Muutunud hooneid ja koolikultuuri käisid uudistamas külalised lähedalt ja kaugel.

Jaak Aaviksoo, haridusminister – Teie õpetajatel on põhjust õigustatult uhke olla, sest töötavad heas koolis.

Kooliga rahul – 97% lastevanematest (küsitlus 2013).

Riigieksamite tulemused 2013 – Tugeval vallal on tugev gümnaasiumis.

Kohila kooli lugu – Kogumiku „Kohila kooli ajaraamat. Koolilood“ põhjal kirjutas ja lavastas näidendi Aire Havakats, millega esineti kuus korda.

OLLA PARIM – see võiks olla järgmine eesmärk, mille poole püüelda.

Merili Heinaru, Kohila Gümnaasiumi 12. klass

Olen käinud Kohila koolis alates esimesest klassist ning näinud selle kooli muutumist aastate jooksul. Koolis õpitud aastad on noore inimese jaoks määrava tähtsusega. Nende aastate jooksul kujuneb suuresti välja milliseks inimeseks kasvatakse. Selle kujunemises mängib suurt rolli kooli keskkond, õpetajad ja loomulikult kaasõpilased.

Kohila Gümnaasiumis on nende aastate vältel, mil olen seal õppinud, muutunud nii mõndagi. Koolile tehti mõned aastad tagasi juurdeehitus ning uues majaosas hakkasid õppima algklassid. Väljaspoolt on juurde ehitatud osa hoopis teist nägu kui vana Kohila kool ning ka koolis sees on selgelt aru saada, kui oled sattunud väiksemate poolele. Mäletan üpris hästi, kuidas enne ehituse alustamist räägiti pidevalt ruumipuudusest koolis. Liiga suur hulk õpilasi, kuid mitte piisavalt klassiruumi. Õnneks täna sel päeval selle üle enam kurta ei saa.

Kooli hoone ei ole aga ainuke asi, mis aastate jooksul muutunud on. Minul on olnud võimalus käia Kohila koolis nelja erineva direktori ametiajal. Kooliteed alustasin 2013. aastal ning sel ajal oli kooli direktoriks minu vanaisa, Raivo Heinaru. See asjaolu tegi minu esimesed kooliaastad kindlasti veidi eriliseks kui teiste õpilaste omad, sest väikese tüdrukuna sain käia üpris tihti direktori kabinetis aega parajaks tegemas.

Praegune direktor, Marko Kaljuveer, on Kohila Gümnaasiumi juhtimisele minu hinnangul lähenenud eelnevatest direktoritest erinevalt. Tema kui ajakirjanik ja teleprodutsent on koolis jõudsalt arendanud meediaõpet ja -teadlikkust. Kohila Gümnaasiumil on uue direktori algatusel nüüd juba teist aastat oma podcast “Koolikaja” ning samanimeline ajaleht, millega tegelevad meediakursusel osalevad õpilased. Lisaks on kooli külla kutsutud oma tegemistest rääkima mitmeid tuntud inimesi, nagu näiteks Riho Terras, Jüri Ratas, Indrek Hargla jpt. Sellised kogemused ja projektid laiendavad õpilaste silmaringi ning annavad palju väärtuslikke kogemusi edasiseks eluks.

Igapäevaselt proovivad meid siiski eluks ette valmistada õpetajad. Õpetaja amet on äärmiselt tänuväärne, kuid selle väärtustamisega on kahjuks suurel hulgal õpilastel probleeme. Üheks võimaluseks, miks see nii on, võib olla õpilaste arvamus, et neil ei lähe koolis õpitut päris elus vaja.

Mina olen kindlal arvamusel, et enamus asju, mida olen koolis õppinud, ei hakkagi ma oma tulevases elus kasutama. Eriti elades praegusel ajastul, kus peaaegu kõiges abistab meid internet. Sellest hoolimata ei arva ma, et koolis õpitav oleks kasvavale ja arenevale noorele kasutu. Vastupidi. Arenevale ajule on äärmiselt oluline järjepidevalt tööd anda. Kõik need “mõttetud” ülesanded, mida õpetajad sunnivad meid koolis lahendama, on olulised, sest need treenivad meie mälu ning juurutavad meisse harjumust probleeme lahendada.

Kohila Gümnaasiumis on õnneks oskuslikke õpetajaid omajagu, kes suudavad õpilasi motiveerida ja teha neile selgeks õppimise tähtsus. Olles ise õppinud üle kümne aasta koos teiste omaealisega, olen mõistnud kui suur roll on klassi ees seisval õpetajal. Reeglina on nii, et kui õpetaja armastab oma tööd ja on oma ala asjatundja, on ka õpilased altimad kaasa töötama. Õpetajaga, kes suudab teha tunni huvitavaks ja rekitada klassis arutelu, on uusi teadmisi palju lihtsam omandada.

Üldiselt ongi Kohila Gümnaasiumis õppetöö ja koolielu hästi korraldatud, kuid alati leidub midagi, mida saaks teha paremini. Olen kuulnud sõpradelt teistest koolidest, kuidas seal asjad käivad. Sõprade jutus on pannud mind enim kadedust tundma nende koolides olev mitmekesisus. Kohilas on

Merili Heinaru

gümnaasiumis valida kahe õppesuuna vahel: humanitaar- või reaalsuund. Paljudes teistes koolides on suundade valik aga palju rikkalikum ning ka neis õpetatavad ained tunduvad mulle pisut huvitavamad. Tundub, et neis koolides minnakse õppesuundades teemadega palju rohkem süvitsi. Seeläbi on eri suundade õpilasi kergem eristada, sest suundades õpitu on märksa suurema tähtsuse ja mahuga kui Kohila koolis.

Sellest hoolimata olen siiski väga rahul, et otsustasin kesk- kooli lõpetada Kohilas. Meie koolis on palju häid õpetajaid, kes on siin töötanud pikki aastaid, mille tulemusel on nad oma töös saavutanud suurepärase taseme. Lisaks käib meie koolis üle 800 õpilase, mis annab võimaluse luua palju tutvusi ning õpetab erinevate inimestega koos töötama. Kool ise, eriti juurde ehitatud osa, näeb väga hea välja nii seest kui väljast. Kooli juurde kuuluvad veel ka suur staadion ja spordihoone, kus on mugav tunde ja treeninguid läbi viia. Olen arvamusel et Kohila Gümnaasium on hea ja uuenduslik kool, milles õppida.

Hea vilistlane!

Meil on hea meel kutsuda Sind tähistama Kohila Gümnaasiumi 155. sünnipäeva 1. veebruaril 2025.

Olete oodatud vilistlastepäeva aktusele algusega kell 17.00 ja selle järgnevale peole!

Tantsuks mängib Ansambel Madis Arro & Reminders, õhtut juhivad vilistlased Mihkel Juhkam ja Desiree Talv.

Teid ootavad ees erinevad tegevused, põnevad taaskohtumised, meenutused ja mälestused.

Kohapeal on lillepoe Arleenike pop-up pood!

Osalustasu

- kuni 31. jaanuarini 2025 (k.a) 25 eurot;
- samal päeval pilett 35 eur.
- võimalus osta ka toetajapilet 50 eur ja 100 eur.

Toetajapiletiga toetad kooli siseruumidesse tulevat nutivaba rekreatsiooniala, mis on disainitud nii, et see julgustaks õpilasi aktiivselt suhtlema, loovalt mõtlema ja üksteisega koos aega veetma ilma ekraanide kasutamiset.

Pileti saab soetada kooli kodulehe kaudu.

Kooli endistele õpetajatele ning praegustele töötajatele on kokkutulek tasuta. Selleks palun registreeri end Kohila Gümnaasiumi kodulehel asuval lingil.

Lisainfo kokkutuleku kohta:

Marju Tomson
tel: 5552 0061
e-post: marju.tomson@kohila.edu.ee

„Avatud südamega“ jõuluõhtu puudutas taas oma südamlikkusega

Jõululaupäeva eel, 22. detsembril kogunesid Katikodu ja Pahlka Camphilli küla elanikud Kohila Mõisakooli algklasside majja, et saada osa jõulurõõmust „Avatud südamega“ heategevuslikul jõulupeol. Selliseid jõuluaja kohtumisi on korraldatud juba alates 2017. aastast ning see on muutunud oodatud sündmuseks kõigile osalejatele. Sel aastal sattus südamlilik taaskohtumine 4. advendile, mis lõi peopaika erilise jõuluootuse hõngu.

Jõulupeol sai nautida lauljate etteasteid ning laulda ka ise kaasa. Kuulajate meeli rõõmustasid muusikud Lii ja Helen. Pühademeleolu lõi jõululugu jutustanud Siilas Kask. Kohale jõudis ka väga oodatud külaline – jõuluvana! Kinkide valmistamisel olid jõuluvana abilisteks Gaudeo liikumisrühma tantsulapsed ja nende vanemad. Pääpikud ei olnud unustanud ka Katikodu ja Pahlka Camphilli küla elanike juhendajaid. Pärast kontseriti ja kingituste jagamist olid külalised palutud peolaua äärde. Enne koduteele asumist sai veel nalja ka seltskonnamängude mängimisel.

Kingikotte aitasid täita ning maitsva maiustustelaua katta mitmed kohalikud ettevõtjad ja lahke südamega käsitöömeistrid: Jäämari, Minna Marmelaad, Loodus-SPA, Veski Baar, Eifeli Kohvik, Sedrik Catering ja Önnela Saar, Kristi Paurson, Ingrid Raudsepp, Karina Pint, Marion Raudsepp, Kristina Lee, Rita Lepik ja Kai-re Puhkan. Ettevõtmist toetas ka Kohila Vallavalitsus ning ruumide kasutamist võimaldas Kohila Mõisakool.

Südamlilik tänu kõigile, kes jõulupeo õnnestumisele kaasa aitasid! Tänu teile oli taas võimalik meie kogukonnaliikmetele kinkida hulgaliselt rõõmu. Usume, et iga heategu leiab tagasitee selle tegijani ning soovime rahulikku talveaega!

„Avatud südamega“ heategevusprojekti meeskond

Taize palverändurid Kohilas

Tõenäoliselt pole kunagi varem Kohila rahvaga koos olnud uut aastat vastu võtmas nii palju eri rahvustest inimesi. Need olid sadakond Taize usalduse palverännakul osalenud noort Euroopa erinevatest riikidest – Poolast, Leedust, Saksamaalt, Sloveeniast, Itaaliast, Soomest. Olen tänulik ja uhke, et võisime Kohila koguduses, Mõisakoolis, noortekeskuses ning kogukonnas noori vastu võtta ning näidata, et reserveeritud eestlase sees on soe süda.

Novembri alguses Kohila lehte lugu kirjutades, polnud sugugi kindel, kui palju inimesi on valmis aastavahetuseks oma plaanidesse ja kodudesse ruumi tegema päris võõrastele noortele palveränduritele. Samas oli registreerimine üle Euroopa juba käimas. Eesti Kirikute Nõukogu juhtidega kohtusime Tallinna linnajuhtide, ministrite ja isegi vabariigi president, Alar Karisega. Palusime sooja sõna ürituse ja palverändurite vastuvõtmise toetuseks kui ka majutusabi riiklikelt ja omavalitsusasutustelt. Lõppeks avasid oma ukseid paljud pered, mitmed koolid ja kaitsevähigi tuli appi.

Osaledes palvusel Tondiraba jäähallis 5000 inimesega kõikjalt Euroopast, koos lauldes lihtsaid Taize viise ja vaikuse palves oma mõtteid vaigistades, hakkad aimama Jumala kõnetusi. Ega nemadki seal Petlemmas teadnud, et Maarjat ja Joosepitu vastu võttes, saavad neist Jeesuse Kristuse majutajad. Meiegi teeme neid asju ju lihtsalt heas usus, et head teha on õige ja väärt asi.

Peale nelja päeva üritusi Tallinnas ja Kohilas, kohtusime 1. jaanuari hommikul koguduse ja külalisnoortega veelkord. Jagati kogetut. Siia tulles ei osatud midagi erilist oodata. Tõsi, Taize laule ja palvusi armastati, selleks ju tuldi. Eestist ja eestlastest teati vaid pisut, rääkimata Kohilast. Olles pärit nii erinevatest paikadest ning harjunud suurte katoliku kiriku katedraalidega, tänati selle erilise soojuse ja armastuse eest, mida kogeti meie kodudes ja koguduses, meie inimestega kohtudes.

Taize Euroopa noorte kokkutulekul osalenud Kohila Baptistikoguduses. Paremalt esimene, kohalik koordinaator Triinu Sõlsep.

Seda kuulates mõistad, et tegelikult on meil päris palju head, mida jagades saavad õnnistatud nii saajad kui ka teo tegijad. Rääkimata üheskoos palutud sadade palvete mõjust, et Jumal annaks rahu ja lootust.

Südamest tänades ja õnnistatud uut aastat soovides,

Erki Tamm

Kohila Baptistikoguduse pastor

Sotsiaalala töötajate konkurss

Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon (ESTA) kuulutas välja 2024. aasta parimate sotsiaalvaldkonna töötajate tunnustamise konkursi. Konkursi eesmärk on tuua esile ja tunnustada neid pühendunud inimesi, kelle igapäevane töö aitab muuta elusid ja toetada kogukondi.

“Sotsiaaltöötaja töö on enam kui lihtsalt amet. See on pühendumus, hoolivus ja südamega tehtav töö,” sõnas sotsiaalkaitseminister **Signe Riisalo**. „Sotsiaaltöötajad panustavad rohkem, kui sageli nähtav on – nad annavad lootust, muudavad elusid, pakuvad tuge ja aitavad leida lahendusi keerulistes olukordades. Meil on neid väärt inimesi napilt ja seda enam on oluline neid ja nende panust esile tuua. Kutsun kõiki üles esitama kandidaate näitamaks, et me väärtustame neid, kes igapäevaselt meie kogukondade heaks töötavad. Iga kandidaadi esitamine on väike samm selles suunas, et rohkem inimesi märkaks ja väärtustaks seda hindamatut ametit ning innustaks rohkem inimesi valima sotsiaaltöö eriala.“

ESTA selle aasta sotsiaalala töötajate tunnustamise konkursil on kokku 14 erinevat sotsiaalvaldkonna kategooriat, kuhu saavad kandidaate esitada kõik soovijad. Kandidaadi esitaja kohta tuleb kirjeldada esitatud kandidaadi tegevust esitatavas kategoorias 2024. aastal – tema algatusi ja mõju töökeskkonnas. 2025. aastal tunnustatakse eelmisel aastal silma paistnud sotsiaalvaldkonnas töötanud või sotsiaalvaldkonda panustanud inimesi järgmistest kategooriast:

- Elutöö tegija sotsiaalvaldkonnas
- Aasta sotsiaalvaldkonna asutus
- Aasta hooldustöötaja
- Aasta sotsiaaltöötaja
- Aasta lastekaitsetöötaja
- Aasta tegevusjuhendaja
- Aasta lapsehoidja
- Aasta tugisik
- Aasta sotsiaalvaldkonnas uustulija

- Aasta kohalik omavalitsus
- Aasta sotsiaalvaldkonna sisene koostööpartner ja väline koostööpartner „Hea tegu“
- Aasta ennetustöö sotsiaalvaldkonnas
- „Klient kiidab“
- Aasta ESTA liige

Kuidas kandidaate esitada?
Kandidaate saavad esitada kõik soovijad. Kandidaadi esitamiseks palume täita spetsiaalne vorm ja kirjeldada tema 2024. aasta tegevusi, algatusi ja mõju töökeskkonnas.

Kandidaadi esitamise vorm koos juhendi ja protseduuri reeglitega on kättesaadav ESTA kodulehel.

Kandidaatide vormid palume saata hiljemalt digiallkirjatatult koos kandidaadi fotoga hiljemalt **20. jaanuariks 2025** e-posti aadressile tunnustamine@eswa.ee.

Hiljem laekunud taotlusi vastu ei võeta.

Lisainformatsioon

Telefon: 54 500 030; 55969337

E-post: tunnustamine@eswa.ee

KOHILA VALLA EAKATE UUSAASTA PIDU 2025

LAUPÄEV 25. Jaanuar

15:00

HAGERI RAHVAMAJAS KAVAS

MÄNGUD, LAULUD JA PALJU MUUD

KUI SUL ON MÕNI OSKUS, ANNE, TALENT, VÕI SOOVIKS LIHTSALT ESINEDA, ANNA OMA SOOVIST TEADA JA PANEME TEID KAVASSE

Tantsuks mängib **KRUIIS**

PEOL PAKUME TEED JA KOHVI

MEELEPÄRASED SUUPEISTED JA KEELEKASTMED VÕIB ISE KAASA VÕTTA.

BUSS PEOLE:

- 14.15 Pahlja bussipeatus
- 14.19 Salutaguse, ka põrmitahase juurest
- 14.21 Prillimäe bussipeatus
- 14.27 Kohila bussijaam
- 14.30 Kohila raudteejaam

Hagerist väljub buss peale pidu u 18:30

INFO JA LAUADADE BRONEERIMINE: 53775586; HAGERI.RAHVAMAJA@KOHILA.EE

EESTI KEELES JA KÖITES

Avamine 30. jaanuaril kell 17.00

SIRJE KRIISA
EVE VETEMAA
TÄHTI ROOSTALU
TIIA EIKHOLM

30. jaanuar – 5. märts 2025
Kohila Raamatukogus

Dementsusega inimeste lähedaste tugigrupp Raplas

20. jaanuar kell 17.00

Tugigrupp on Sulle, kes Sa hoolitsed dementsuse või mäluhäiretega lähedase eest. Jagame kogemusi, pakume tuge ja nõuandeid vajalike teenuste saamiseks.

Kohtumiskoht: Rapla Hooldekeskus, Kuusiku tee 5
Lisainfo: Anne-Ly Reede reedeannely@gmail.com
tel 520 9527

Tugigrupis osalemine on kõigile tasuta!

KOHILA RAAMATUKOGU 5.02.-27.03.2025

RIIGIMEHED

JAAK KADARIKU PORTEEMAAID

KOHILA VALLAVALITSUS pakub tööd

noorsootöötajale

Ootused kandidaadile:

- kõrgharidust noorsootöö-, haridus- või sotsiaalvaldkonnas ja/või noorsootöötaja kutset või varasemat kogemust noortega ning lastega töötamisel
- koostöö- ja meeskonnatööoskus
- empaatiavõime, hea kuulamis- ja suhtlemisoskus
- paindlikkus ja kannatlikkus erinevates olukordades toime tulekuks
- inglise keele oskus vähemalt suhtlustasemel
- tahet leida uuenduslikke viise noorte kaasamiseks ja nende arengu toetamiseks

Tööülesannete kirjeldus:

- Noortega suhtlemine: vestelda noortega, kuulata nende muresid ja soovide ning pakkuda neile toetust ja juhendamist
- Noorte arengu toetamine: aidata noortel seada eesmärke, arendada isiklikke oskusi ja teha teadlikke valikuid
- Noorteprojektide koordineerimine: korraldada ja juhtida erinevaid noorteprojekte, üritusi ja tegevusi, mis aitavad noortel oma huvisid ja potentsiaali avastada ning realiseerida
- Koostöö teiste asutustega: töötada koos kohalike omavalitsustega, koolide ja teiste noorsootööpartneritega, et pakkuda noortele parimat tuge ja võimalusi
- Dokumentatsiooni haldamine: jälgida ja korras- tada noortega seotud dokumentatsiooni ning esitada vajalikke aruandeid
- Noorsootöö edendamine: osaleda noorsootöö valdkonna arendamises ja uuenduste rakendamises
- Sotsiaalmeedia kontode haldamine: hallata ja arendada noortekeskuse sotsiaalmeedia kanaleid, jagades seal olulist infot ja kaasates noori aktiivselt

Omalt poolt pakume:

- võimalusi eneseteostamiseks
- meeldivat meeskonda ja ühisüritusi
- puhkust 42 kalendripäeva aastas
- täiendada enda tööalaseid oskusi ja teadmisi
- panustada valla noorsootöösse

Kohila Avatud Noortekeskuses (1,0 ametikoht)

Tööle asumise aeg – nii pea kui võimalik

Kandideerimiseks palume esitada CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendavate dokumentide koopiad e-posti aadressile karina.baumverk@kohila.ee. Kandideerimine on avatud sobivaima kandidaadi leidmiseks.

Kontaktisik: Karina Baumverk
Tel 55560182
karina.baumverk@kohila.ee

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

KÜSK toetab MTÜ Kohila Turvakeskuse koolitusprojekti “CARE metoodika rakendamine tegevusjuhendajate töös”

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) toetusel on MTÜ Kohila Turvakeskus alustanud projektiga “CARE metoodika rakendamine tegevusjuhendajate töös,” mille eesmärgiks on rakendada ühtset ja tervikliku CARE metoodikat klienditöös. Projektiperiood on 1. juuni 2024 – 31. august 2025.

Koolituse läbiviija on Eesti Psühhosotsiaalse Rehabilitatsiooni Ühing.

kohilattk.ee
katikodu.ee
Facebook: MTÜ Kohila Turvakeskus “Katikodu”

Foto: Kertu FB

Kertu Laak – taas aasta parim võrkpallur

Eesti naiste koondise liider **Kertu Laak** valiti parimaks naisvõrkpalluriks juba seitsmendat korda. 26-aastane diagonaalründaja mängis eelmisel klubihooajal esmakordselt tugevas Poola kõrgliigas ja oli seal väga edukas, kui Bielsko-Biala Bostiku naiskond lõpetas aasta pronksmedalitega. Suureks saavutuseks võib pidada ka Poola karikavõitu. Laak oli läbi hooaja naiskonna resultatiivsemaid mängijaid ja teenis sellega ka uue lepingu. Esiründajana tegutses Laak tavapäraselt ka Eesti rahvusnaiskonnas, kus tegi kaasa nii Euroopa Kuldliigas kui Euroopa meistrivõistluste valiksarjas.

Tekst: volley.33

Marten Stopkin on Eesti karikavõitja!

Kui sügisel saime hõisata, et Marten on esimene meesvõrkpallur Kohilast, kes mängib meistriliigas, siis nüüd saame öelda, et Marten on esimene Eesti meeste karikavõitja Kohilast.

Palju õnne, Pärnu võrkpalliklubi ja Marten Stopkin!

Kohila lahtised meistrivõistlused lauatenises 2024

28. detsembril toimusid Kohila spordikompleksis Kohila lahtised meistrivõistlused lauatenises, kus osales 80 mängijat. Noorim osavõtja oli seejuures 8-aastane ja eakaim 82-aastane. Kohal oli Eesti esisaja mängijaid nii meestest kui ka naistest ning samuti oli kohal kogu Raplamaa paremik.

Võistlused olid väga põnevad, sai näha parimal tasemel mängu, millest võitjana väljus Aleksei Nikonorov, kes alistas finaalis Antti Luigemaa.

Tulemused

Meeste üld:

Aleksei Nikonorov
Antti Luigemaa
Martin Kraiko

Poisid (kuni 17 a):

Martin Kraiko
Tristan Priisalm
Mihhail Tšernov

Naised 60+:

Kai Thornbech
Marika Kotka
Erika Seffer-Müller

Naiste üld:

Kai Thornbech
Amanda Hallik
Margarita Grinenko

Naised 18–59 a:

Margarita Grinenko
Piret Kummel
Kristi Ernits

Mehed 60+:

Heino Kruusement
Kalju Kalda
Tiit Õun

Tüdrukud (kuni 17 a)

Amanda Hallik
Reti Juus
Mirtel Vinnal

Mehed 18–59:

Aleksei Nikonorov
Antti Luigemaa
Allan Salla

Kohila valla parim naismängija oli Kristi Ernits ja teine Neverly Lukas.

Kohila valla parim meesmängija oli Raigo Rommot ja teine Tõnu Hansar.

Põhjalikum info ja kõik mängude tulemused on nähtavad veebilehel <https://www.rapla.lt/tulemused/36-hooaeg-2024-2025>.

Tagasiside võistlejatele võistluste korraldamise osas ja Kohila saali kohta oli järjekordselt väga positiivne.

Suured tänud toetajatele, kes ürituse toimumisele nii nõu kui jõuga kaasa aitasid: Toomas Hansar, Tõnu Hansar, Raivo Roots, Jaanus Ernits, Siim Boom, Marko Vesiallik, Rene Vinnal, Allan Peet, Kohila Spordiklubi, Kohila Spordikeskus, Saue Rauakaubad, Midzone OÜ, Kohila Tehnikakeskus ja Ketecor OÜ.

Raigo Rommot
võistluste korraldaja

Tunnustus Neemeco spordiklubile

Aasta noorvõrkpalluri nominent on Sten-Markus Taasväli ning aasta noortetreener laureaat Madis Kesküla!

Tartus Ahhaa keskuses toimunud pidulikul galal kuulutati välja eelmise klubihooaja, rannavõrkpallihooaja ja koondise suve põhjal välja parimad võrkpallurid, treenerid, kohtunikud ja sekretärid. Neemeco Spordiklubist oli nomineeritud aasta noorvõrkpallur Sten-Markus Taasväli ja aasta noortetreeneriks valiti Madis Kesküla.

Jõuluvolle kuumal liival

Kohila Võrkpalliklubi laste jõuluvolle toimus seekord kuumal liival – sooja vee ääres ja palmide all!

Käisime avastamas Öismäe Ring Spa liivaväljakuid, kus pidasime maha toreda jõuluturniiri, mis oli väga meelikusutav vaheldus kodusaalile ja õues domineerivale vihmasel ja niiskele ilmale. Rikkaliku snäkilaua taga võtsime kokku möödunud ja sündis hulk vahvaid ideid eelolevaks suveks. Lõpuks nautisime mitu tundi lõõgastust vees ja saunades ja nii saigi aasta lõpetatud ja akusid laetud jaanuaris taas algavaks võistluskarusselliks.

Ingrid Kangur

Tark ja teadlik tegutsemine toob edu

Kohila Võrkpalliklubi viis 1.–5. klassi treening-grupis läbi põneva ja lapsi motiveeriva projekti „Jõuluks osavaks, kiireks ja vastupidavaks”, mille eesmärk oli lapse enda huvi kasvatamine kehaliste võimete suurendamise osas.

Tegime sügisel erinevaid katseid (10 katset, sealhulgas ka Popsordi neljavõistlus): viskasime topispalli, jooksisime süstik-jooksu, hüppasime hüptsaga, söötsime, servisime, löime jne. Kõik läks kirja. Kaks kuud harjutasime ja proovisime saada paremaks. Ja kui novembris-detsembris uuesti samu katseid tegime, selgus, et enamus on peaaegu kõike parandanud. Siht oli muidugi silme ees ka, tulemuste parandajatele olid meie klubi toetajate poolt ootel uhked Lego ja teised jõulukalendrid ning mitmed muud auhinnad. Kui oli kokkuvõtte tegemise päev,

siis igaüks sai panna oma tulemused diplomile kirja ning rahulolevalt vastu võtta väljateenitud autasu.

Rõõm sellest, et pingutused viisid sihile, oli suur, lapsed said tunda eneseületuse head tunnet. Kõik olid rahul sooritusete parandustega ning need tulemused, mis ei paranenud, lubati vaheajal väga heaks treenida. Vaim on igatahes valmis kevadisteks uuteks väljakutseteks. Uus projekt ootab, osad katsed jätkuvad, kuid palju on ka uusi. Täiustame ka projekti süsteemi – lisaks enda sooritusete parandamisele anname välja ka parimate tulemustele auhinnad. Kõiki ootavad taas suured, ilusad ja lastele väga meeldivad auhinnad. Suur tänu sponsoritele, tänu kellele on laste huvi ja motivatsioon sporditegemise vastu veelgi suurem.

Ingrid Kangur

U16 EVF KARIKAVÕISTLUSTE
TSOONITURNIIR
 26.01 KELL 11.00
 KOHILA SPORDIKESKUSES

KAKS PAREMAT SAAVAD PÄÄSU ESIKAHEKSA HULKA!

AVATUD KOHVIKI! KOHTUVAD:
 KOHILA VÕRKPALLIKLUBI
 PÄRNU SPORDIKOOL I
 PÄRNU SPORDIKOOL II
 VILJANDI SPORDIKOOL

KOHILAVORKPALLIKLUBI@GMAIL.COM
 FB KOHILA VÕRKPALL

U16 võrkpallitüdrukute ülioluline mäng

Kohila Võrkpalliklubi U16 tüdrukud kuuluvad oma vanuseklassis vabariigi parimate sekka. Eesti Karikavõistlustel tulid nad novembris 7. kohale 53 võistkonna hulgas. Võistlused jätkuvad ja veebruaris ootavad ees Eesti Võrkpalli Liidu Karikavõistlused.

Enne seda on aga üleminekuturniir Kohilas nelja võistkonna vahel, et selgitada välja kaks paremat, kes jätkavad esikaheksa seas. Ees ootavad tulised heitlused, sest mängus on palju. Kohilas võtavad mõõtu Kohila Võrkpalliklubi, Pärnu Spordikool I, Pärnu Spordikool II ja Viljandi Spordikool. Neli väga tugevat võistkonda, kes kõik ihkavad võitu, pinget ja elamusi jagub kindlasti igasse mängu.

Ootame saali kõiki võrkpallihuvilisi Kohila piigadele kaasa elama. Mängud toimuvad suurel väljakul, nagu aastate eest mängisime oma naiskonnaga kõrgliigas. Nende noorte jaoks, kes sel pühapäeval võistlustulle lähevad, on tegu oma vanuse kõrgeima liigaga, igal juhul tasub seada sammud saali, et neid toetada.

Vaata täpsemat infot ja ajakava Kohila Võrkpalli Facebooki lehel.

Meie hulgast on lahkunud

**TIIT KASKMAA
 JÜRI PALK
 ARVO ENDEN
 KALJ UNGER
 JAANUS LAURI
 AIVO RANDMAA
 MAREK SILBAUM
 KULDAR HEINMÄE
 MILVI SCHMIDT
 ENE REIDMA
 ELLE LINNOP
 MARJU RUDIŠAAR
 SILVIA KATTAI
 ZINFERA VINOGRADOVA**

KUULUTUSED

Eterniit ja profiipleki katusetööd. Fassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine. Tel 53529476, e-post mehitus@gmail.com.

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine püksiriga. Tel 53451955, e-post autosober@gmail.com. Kuulutuse ei aegu.

Pakun transporditeenust kaubikuga Opel Vivaro. Soov leida püsiklient, kes vajab regulaarselt kaubavedu. Võimalus pakkuda ka väiksemaid kolimisteenuseid. Tel 5196 1977, e-post indrek.ok@mail.ee.

Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu? Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid. Helista tel 508 0065, kirjuta info@metasamaost.eu või vaata metasamaost.eu.

Kanarbiku talu müüb korralikke kuivi ja tooreid lepa, sanglepa ja kase küttepuid! Pikkused 30, 33, 38, 43, 50 ja 60 cm! Vedu alates 5 ruumist! Kuiv 30 cm lepp, kask 40 l võrgus! Tel 5373 7294.

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Uus! Kuivad küttepuid 40 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee, tel 5099 598 või e-post pakhalupuu@gmail.com.

Valtu Jahimeeste Selts korraldab **KURSUSE JAHITUNNISTUST TAOTLEVATELE ISIKUTELE** algusega 19. jaanuar 2025. Rohkem infot on leitav seltsi kodulehel valtujahimeesteselts.ee
Viktor Reino, tel 56569013, viktor.reino@gmail.com

Õnnitleme eakaid jaanuarikuu sünnipäevalapsi!

LINDA KÖRESSAAR	97	ALEKSANDR GOLUBEV	80
PAUL RANNU	93	LUDMILLA	
HEINRICH-ARNOLD PENT	92	ANDRUŠTŠENKO	80
ANTS KULLERKUPP	90	VEERA PÄRN	79
SILVI PÕLDAAS	89	LIIVI RIIM	79
EINIKE RUDI	88	REET RÕUK	79
MALVINA SUHHOVA	88	IVI LIND	79
LUDMILLA IVANOVA	87	GEORGI KIRADI	79
ZINAIDA MÄRK	87	URVE JAANIMÄGI	79
VELLO ESOP	86	HANS VEINBERG	79
HEINO KUUSKMAN	86	VELLO KIIN	78
ANTS MÄGI	85	JÜRI ROMANDI	78
ELLE LINDEBERG	85	PAAVO EINARI HOLM	78
VEERA AKSELEV	84	VIRA NIKOLAIEVA	77
ERESTA HELMAR	83	ILLI ERNITS	77
AIME VALK	83	ENDLA MÜÜR	77
ANTONINA VASKOVA	83	MAIE MEDVEDEVA	77
ENN LIIMETS	83	HILLAR SUMMEL	77
LUULE KUUSING	83	MIHHAIL TARASSOV	76
ALEXANDER BOYKOV	82	MEERI HELMINEN	76
ENEL ORMUS	82	HELLE SUITSO	76
SILVI HINDRIMÄE	82	JEKATERINA ILMSSOO	76
MAIE PÖDER	81	MADIS JOOST	76
VOLDEMAR AKSELEV	81	GALINA TUTTENPAL	75
TIIU GEIMONEN	81	IJA KAMSOL	75
ERNA TÄHVE	81	ELLE BUSLAJEV	75
KAAREL MÄNNARI	81	ÕIE SERMUS	75
VALDEKO PUKK	81	ELLEN GELTMANN	75
ANNE PÜTSEP	81	SVETLANA ILJINA	75
MAI KAIVA	81		

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke!

**KEIRO SUSI
 ELDAR SEILIS
 SAARA EMILIE LIHT
 ELENETE RANDOJA
 ITI ALTEBERG**

Sõbrapäeva pidu
Sada ja Seened
 15.02 2025

uksed avatud 19.00 **pääse 10€**
HAGERI RAHVAMAJAS
 Avatud baar, pidu on laudadega, üllatustega
 info 53775586

*Elu on tundmatu tee,
keegi ei tea, kus lõpeb see...*
Oleme mõtetes ja südames Sinuga, Anu, kui saadad igavi-
kutele kalli abikaasa

KALJU UNGERI

Sügav kaastunne Sulle ja lastele peredega.
Kohila Naisteselts

Mälestame

SILVIA KATTAID

ja avaldame kaastunnet lastele ja lastelastele.
Kapa 4 KÜ elanikud

Avaldame sügavat kaastunnet Elole ja Robinile
kalli ema ja vanaema

MARJU RUDIISAARE

lahkumise puhul.
Töökaaslased Sutlema-Aespa lasteaiast

Armas Anu, oleme leinas koos sinuga
kui jätad hüvasti kalli abikaasa, isa ja vanaisa

KALJU UNGERIGA

Urve ja Meida

Südamlik kaastunne perekond Heinmäele
kalli

KULDARI

kaotuse puhul.
Perekonnad Kalmet ja Kärdi

Südamlik kaastunne
Keronile kalli

ISA

kaotuse puhul.
Kohila Gümnaasiumi 2.a klass ja klassijuhataja

Avaldame kaastunnet Enn Endenile

ISA

kaotuse puhul.
Naabrid Metsakülast

*Las Künnlavalgus mälestusi paitab
ja vaikselt kaotusvalu
leevendada aitab...*
Jagame Sirje ja Reinu leina, kalli poja

KULDAR HEINMÄE

kaotuse puhul.
Tiiu ja Sirje

Armas Signe!
Tunneme Sulle südamest kaasa kalli ema

SILVI KATTAI

kaotuse puhul.
Aivar, Dina, Allar, Marit ja Roland

Kohila lauatenнисe veteranid mälestavad kauaaegset sõpra
ja treeningukaaslast

KALJU UNGERIT

ninga avaldavad sügavat kaastunnet
lahkunu omastele.

*Kui lähed, siis ust sa ei sule,
ei väravat enam tee valla.
Keegi teine kustutab tuled,
süütab künnlad su akna alla...*

KULDAR HEINMÄE

Elvi, Jaan, Kaido ja Niine peredega

Sügav kaastunne lähedastele

KULDAR HEINMÄE

kaotuse puhul.
perekonnad Volrat ja Seppä

*Kaotusvalu hingelt keegi võtta ei saa,
aeg selle asendab mälestustega...*
Avaldame kaastunnet Liinale ja Anule peredega kalli

TIIT KASKMAA

kaotuse puhul.
Aive, Kristiina, Helen peredega

*Sul tuleb uni nii pikk, nii pikk
ja tähtedesära ja igavik*

MEILA SERMUS-BLOMQVISTI

Langetame leinas pea ja avaldame kaastunnet abikaasale,
lastele peredega ja kõigile lähedastele.
Kohila Naisteselts

Südamlik kaastunne
Katrinite lastega kalli elukaaslase ja isa

KULDAR HEINMÄE

kaotuse puhul.
Muumide rühm lapsevanematega

Avaldame kaastunnet Anu Ungerile mehe

KALJU UNGER

kaotuse puhul.
KÜ Lõuna põik 1

Avaldame kaastunnet Katrin Õunroosile ja tema poegadele

ELUKAASLASE ja ISA

lahkumise puhul.
Kolleegid – Annely, Külli, Janika.

Südamlik kaastunne Maimu Mehikasele
kalli

POJA

ootamatu surma puhul.
Männi lasteaia pere

*Talvetuultega läksid sa teele,
ilus mälestus sinust jääb meelde.*
Langetame leinas pea, sest lahkunud on Kerdo ja Keroni isa

KULDAR HEINMÄE

Avaldame sügavat kaastunnet perekonnale.
Männi lasteaia pere

*Koos käidud teed ei rohtu,
koos oldud aeg ei unune...*
Avaldame kaastunnet Anule kalli abikaasa

KALJU UNGERI

kaotuse puhul.
MTÜ Kovanäpsel

Avaldame sügavat kaastunnet Silvile kalli abikaasa

ARVO ENDENI

kaotuse puhul.
Hageri hooldekodu pere

Sügav kaastunne Heinmäe perekonnale
kalli elukaaslase, isa, poja ja venna

KULDARI

lahkumise puhul.
Naabrid Pähklimesa tänavalt

Mälestame naabrit

KULDAR HEINMÄED

ja avaldame kaastunnet kogu perele.
Naabrid Posti tänavalt

Südamlik kaastunne
Anule kalli abikaasa

KALJU UNGERI

kaotuse puhul.
Siiri, Varje, Anne, Valeri

Südamlik kaastunne Kaimar Heinmäele kalli venna

KULDAR HEINMÄE

kaotuse puhul.
Naabrid Vahe tänavalt

Armas Elo, avaldame kaastunnet kalli

EMA

kaotuse puhul.
Perekond Havakatsid

Avaldame kaastunnet lähedastele

MILVI SCHMIDT

kaotuse puhul.
Posti 15 elanikud